

stvarnimi zadevami družbe! Vse je bilo nepripravljeno, zato se je kar za pet prelozilo na prihodnjo sejo. Prva seja je že pokazala, da Pirc in njegovi pajdaši znajo samo širokoustiti, pa niso v stanu, voditi stvarno tako važne gospodarske družbe.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V konstituentni nastopajo govorniki iz raznih strank in govorijo za in proti raznim ustavnim členom. K besedi v zbornici se je oglasil tudi naš Roškar in se je zavzel za bedno stanje malega kmeta, dninarjev in viničarjev. Kazal je tudi na neznosnost davčnih bremen, ki grozijo z upropastitjo kmetiskemu stanju. — V radikalnem in demokratskem klubu so velike razprtije. Radikali so dokaj nezadovoljni s Pašičevo politiko. Naš železniški minister Velizar Janković je odstopil in bo šel v Pariz kot poslanik mesto umrlega Vesniča. V Beogradu se vršijo sedaj zopet trgovinska pogajanja med nami in Italijani.

V Avstriji je vedno močnejši klic po združitvi z Nemčijo kljub temu, da se upira priključitvi ententa. Avstrijska dunajska vlada vsaj izjavlja na zunan, da ni v nikaki zvezi z gibanjem, ki stremi za spojitvijo z Nemčijo, na tihem pa je zadovoljna, da se avstrijski narod neustrašeno bori za združitve z rajhovi. Sedaj so imeli na Solnograškem ljudsko glasovanje, v katerem se je izreklo 85% Solnograščanov za združitve z Nemčijo. Na nemškem Stajerskem se bo vršilo glasovanje po solnograškem vzoru 3. julija. Dosedaj sta se potom glasovanja izrekli Tirolska in Solnograška za združitve z Nemčijo.

Položaj v Gornji Sleziји še vedno ni razloščen. Gotovo je, da Poljaki ne bodo dobili tolike, kakor so upali. Vsekakor pa se bo Gornja Slezija razdelila med Poljake in Nemce.

Tedenske novice.

I Naši novi župani. Vsak dan dobivamo celo vrsto poročil, da volijo občinski odbori skoro samo naše najboljše može za župane. Celotno v mnogih občinah, kjer naša stranka ni imela večine v občinskem odboru, volijo na se može za občinske predstojnike in svetovalce. Zato, da v „Gospodarju“ ne moremo objaviti imena svetovalcev temveč samo imena županov. Če je kak tera občina že volila župana, a se „Gospodar“ imena novega župana ni objavil, sporočite nam to takoj, da poskrbimo za objavo. Izvoljeni so za župane gg.: St. Jernej pri Konjicah Alojzij Cvahle, Laže pri St. Jerneju A. Sternšek, Cirknica pri Mariboru Ivan Bauman, Krčevina pri Ptuj Martin Erjavec, Litmerk Jožef Habjanič, Mihalovci Alojzij Bogša, Velikane Jurij Tomažič, Zerovinci Franc Antolič, Gor. Duplek Ignacij Thaler, Sp. Novaves Pavel Zatošnik, Zamarkova-Lormanje Anton Rop, mt., Sent Peter pri Mariboru Ljud. Fluher, Skotjaves pri Celju Jož. Samec, Smartin na Paki Martin Steblovnik, Sent Janž pri Dravogradu Ivan Guzej, Ziče pri Konjicah Anton Košir, Teharje pri Celju Jožef Rebov, St. Jakob v Slov. gor. Matija Peklar, Dobrovo pri Mariboru Franc Pivec, Dobrovo pri Mariboru J. Poljanec, Sp. Gasteraj Janez Rotman, Sv. Peter v Savinjski dolini Jernej Novak, Sv. Vid na Planini J. Tovornik, Otuški vrh Peter Vrhovnik, Sv. Lovrenc pri Prožinu Ivan Ferencak, Soštanj okolič Anton Novak, Frankovci pri Ormožu M. Ivanuša, Hum pri Ormožu Jakob Zidar, Salovci pri Središču Franc Spendija, Obrež pri Središču J. Bedjanič, Hardek Franc Hanželič, Pušenci Mat. Masten, Partinje v Sl. gor. Konrad Repa, Sv. Jurij v Slov. gor. Jurij Kraner, Majna Jožef Kraner, Svečina J. Menhart, Jarenina Ant. Lorber, Pesnica pri Mariboru Leop. Zupanič, Polička vas Josip Platejs, Kaniža pri Mariboru J. Muršec, Stopno pri Makolah Anton Zunkovič, Statenberg Ivan Friež, Dešno Anton Doberšek, St. Lenart nad Laškimi Vinko Lapornik, Vel. Pirešica Martin Tržan, Dobje pri Planini Mih. Jug, St. Jurij ob juž. žel. okolica Jožef Ratej, Sv. Stefan pri Zusmu K.

Rungeršek, Osek pri Sv. Trojici Anton Trstenjak, Zg. Porčič Miha Sampl, Rogoznica v Slov. gor. Fr. Bezjak, Gočova v Slov. gor. Ninko Kronvogel, Zg. Ročica Fr. Zupac, Selce Janez Minih, Sv. Trije Kralji Jakob Ketič, Sp. Vodičana Janez Masak, Verjane Fr. Hühler, Kovačavas Ferdo Vernik, Zg. Ložnica Jurij Javornik, Modraže Fr. Svagan, Oglienšek Janez Stern, Pokose Alojzij Rajh Zg. Polskava Fr. Uranjek, Pretrež Fr. Pelek, Ritoznaj Blaž Pernat, Sentovec Franc Majav, Tinje Janez Ferk Vrhole Janez Potisk, Zabljek Blaž Gašperič, Ciglence pri Vurbergu Alojzij Zel, Sp. Duplek Jožef Gmajner, Zupetinci Alojzij Balaškovič, Sp. Porčič Janez Fekonja, Cagova Anton Boun, Cinžat Andrej Hauptman, Fram Andrej Smirmaul, Kumeu Maks Lamprecht, Slivnica Miha. Lesjak, Vrhov dol Matevž Draksler, Andrenc Ignac Zorec, Sv. Benedikt Fr. Zupac, Biš Josip Murko, Crmlenšek Martin Rojs Drvanje Ivan Kramberger, Ihova Fr. Vrbnjak, Jablanec Jožef Kajnih, Zg. Duplek Ignacij Thaler, Plač Ivan Kren, Spičnik Ivan Dreisiebner, Hoče Anton Vernik, Bojtina Martin Setar, Frajhač Granc Fric, Smračno Jožef Kapun, Vsem županom in svetovalcem, ki so naši pristaši v imenu vodstva Slov. ljudske stranke iskreno častitamo!

I V Račah je izvoljen za župana kamnosek Fr. Koban. Mož je zagrižen komunist, ki „deli“ kmetijske grunte, Kdor hoče imeti kak kos graščine ali kmetijskega posestva, ali pa kjer ne znajo razdeliti vsega tega, naj se zapupno obrnejo na župana Fr. Kobana v Račah. — Mi Račani pa pravimo, da takega župana ne pripoznamo. Župan, ki se noč in dan klati po gostilnah in ki mu lastna žena daje lepe primke: „bik“, „osel“, „pok“, „falot“, „gauner“ itd., ne bo skrbel za dobro bit naše velike občine. In če bo glavarstvo tega moža, ki je pred volitvami v konstituanto organiziral na Dravskem polju komuniste, potrdilo, potem pa so naše oblasti itak padle na glavo. Sedaj Koban seveda trdi, da ni komunist, ker dobro ve, da ga vlada kot komunist ne bi potrdila.

I Iz Slov. Bistrice. Vseh osem občin bistrice župnije je dobilo svoje župane. V mestu je župan liberalec. Ker pa ima nasprotna stranka 8 odbornikov, županova pa sedem, je županski stolček brezpomemben. Gornja Bistrica ima rdečega župana. Spodnja Ložnica so si prisvojili samostojneži. Izvolili so za župana najboljega moža, ki ga glestajo, Naskota, ki živi ločen od svoje žene v koruznem zakonu. Za samostojneže bo že dober. Ostalih pet občin ima za župana pristaše Kmetijske zveze.

I Drogenikova občina v naših rokah. Kakor znano, je dobila SLS v St. Jurju ob južni žel. 64 glasov, skupna lista slabostojnih, policajdemokratov, narodnih socialistov in rdečkarjev pa istotako 64 glasov. Ob priliki županske volitve je bil za župana izvoljen naš odlični pristaš g. J. Artman, trgovec in posestnik v St. Jurja. Najvidnejši znak bankerota slabostojne politike je pač dejstvo, da je Drogenikova stranka propadla celo v njegovi lastni tržki občini.

I Samostojnega Drogenika spremilja jo žandarji. Iz Sladkegore nam pišejo: Zadnji nedeljo je priredil pri nas poslanec Drogenik političen shod. Ni si upal priti in govoriti sam, ker se čuti nevrednega poslanske imunitete in ker je nebesa, ki jih je pred nekaj meseci obljuboval, pozabil v Beogradu, ali pa pojedel zraven srske pečenke. Zato je priromal v senici treh orožnikov, da dokaže, da je res — slabostojen. Da Joža Drogenik ne bo prečenjeval svojih klobasarij, mu svetujemo, naj gre na tajništvo SLS v Celje in tam bo čital izjavo, podpisano od vseh 16 sladkogorskih občinskih odbornikov, da so odločno v taboru KZ. To je primeren odgovor na Drogenikovo centralistično klepetanje.

I „Samo“ 200.000 K je porabil bivši železniški minister Velizar Janković za enkratno vožnjo iz Beograda v Dubrovnik. Peljal se je s posebnim vlakom, povsod so ga morali slovesno sprejemati. Tako trosijo in razmetujejo najvišji uradniki države z denarjem davkoplačevalcev. V resnici, marsikaj guilega je v naši državi!

I Dr. Milenko Vesnič. V Parizu je umrl 28. majnika t. l. ob 16. uri naš poslanik pri francoski vladi dr. Milenko Vesnič. Pokopali ga bodo začasno v Parizu, pozneje bodo pa njegovo truplo prepešali v domovino. Pokojni minister, ki je pripadal radikalni stranki, je služboval za časa vojne kot poslanik v Parizu, po padcu vlade Stojana Protiča pa je on sestavil novo ministrstvo. Ker je vsled novonastalega položaja v ustavotvorilni skupščini prevzel njegovo mesto današnji ministrski predsednik Pašič, je Vesnič zopet odšel v Pariz na svoje staro službeno mesto, odkoder ga je odpoklicala smrt.

I Kako liberalni učitelji lažejo! V listi „Tabor“ pišejo iz Sv. Jakoba v Slov. gor. in od Sv. Marjete n. P. liberalni učitelji. (Ti dopisunčki lažejo, da se kar kadi. Učiteljsko-petelinček Pohar piše, da župani, svetovalci in občinski odborniki obeh občin Sv. Jakoba niso pristaši naše krščanske stranke, ampak, da so „napredni.“ To je tako debela laž, da se jo lahko z roko prime. V Spodnjem dolu je bila samo ena čista lista naše krščanske Slov. ljudske stranke (SLS), v Gornjem dolu so odborniki krščanski zavedali možje, istotako tudi na Ploversnici — „Taborov“ lažnjivec hoče celo oba župana, ki sta odločno katoliška moža, spraviti v slabo luč. — Enako dela demokratsko-samostojni učitelj Vauda pri Sv. Marjeti. On je med vojsko kradel ubogim vdovam, sirotam in ženam v poklicanih podpori, ogoljufal državo in družine (to je v sodnih spisih dokazano), a sedaj ta človek in njegovi sodrugi krađejo čast in poštenje vrlemu in skozinskož poštenemu županu g. Cepu v Noseku. V „Taboru“ je pisal Vauda, da je Cep jemal kroglice iz Skatije Samostojne itd. Na roko gre učitelju Vaudi celo nek črnolasi, debeli in majhni komisar na okrajnem glavarstvu. Slovensko ljudstvo, če boš pod komando takih ljudi, kot so liberalni učitelji in sodrugi, potem bodeš daleč prišlo.

I Dekliški tabor. Dne 12. junija t. l. 4. pobinkočno nedeljo se bo vršil velik dekliški tabor v Dobju. Ob 10. uri bo pridiga in sv. maša, nato zborovanje na prostem pred župniščem. Poročal nam bo gospod Marko Krajnc in mogoče še kak drug govornik.

I Poročil se je v Ljutomeru dne 30. maja okrajni komisar Miloš Zavadlal s tržanko gđe. Liziko Bratuša. Na gostiji se je nabralo v veseli družbi za Ljutomerskega Orla 332 K. Vsem dobrotnikom srčna hvala! Novoporočencema na mnoga leta in obilo sreče! — Bog živi!

I Umrl je v Slivnici pri Mariboru dne 28. maja odlični naš somišljenik g. Jakob Kolman v najlepši dobi 36 let. Posledice vojne so ga tirale v prerani grob. Svetila mu večna luč, vsem preostalim pa naše globoko sožalje!

I Umrl je pri Sv. Jakobu v Slov. gor. v starosti 48 let Martin Potrč. Rajni je bil skrben in priden gospodar in je vselej rad pomagal sosedom in drugim. Zapuščena mater, ženo in 1 otrok. Bodi mu zemljica lahka!

I Umrl je pri Sv. Bolniku v Sl. goricih po dolgi in mučni bolezni priden mladenič Ignac Salamun v 24. letu svoje starosti. Velika udeležba domačincev in tujcev pri pogrebu je bila vidni dokaz njegove priljubljenosti. Zalujoci materi naše sožalje. Bodi mu zemljica lahka!

I Pokopali so v Pilšanuju dne 9. majnika obespotovano mater veleč. g. župnika Rauter, g. Nežo Rauter. Bila je blaga, mirna duša. O tem je pričal lep sprevod in številna udeležba ljudstva pri pogrebu. G. župniku in vsem domačim iskreno sožalje. N. v m. p.

I Med Mariborom, Spiljem, Radgono in Ljutomerom bi morali začeti s 1. junijem 1921 zopet redno voziti vlak. A zagrizeno in nahujskano nerško ljudstvo med Čmurekom in Radgono se že po vseh vaseh pripravlja na oborožen napad na prvi vlak. Tako z železniško zvezo z Ljutomerom zopet ne bo nič!

I Promet v Prekmurju. S prvim junijem t. l. bodo postavili promet na progi Murska Sobota — Hermendin — Dolnja Lendava — Zalaegerszeg. Na progi Pragersko — Čakovce

— Dolnja Lendava — Budimpešta bo vozil direktni vlak tako, da v Čakovcu ne bo treba več prestopati in čakati na zvezo.

I Novo državno cesto iz St. Ilje preko Novin, Cersaka, Selnice, Lilaškega vrha, Sladkega vrha, Somarta. Velike na Gornji Čmurek sta začeli meriti dne 30. maja državna inženjerja gg. Ruch in Fišer iz Ljubljane. Ljudstvo v teh obmejnih, od prometa odročanih krajih veselo pozdravlja to delo.

I Avtomobilna zveza Celje—Drž. toplice Dobrna se je otvorila. Avto stoji vsaki dan na kolodvoru v Celju pri jutranjih in opoldanskih vlakih. Dne 12. sedežev, in galerijo za prtljago.

I Konec šol. leta na srednjih šolah v Sloveniji bo letos dne 28. junija. Spridevala se bodo dijakom razposlala po pošti. Začetek šolskega leta 1921—22 bo določen z dnem 10. septembrom t. l.

I Velika avtomobilna nesreča se je zgodila na Telovo ponodi v Svečini. Sofer razmejitvene komisije Mikl v Mariboru se je na tihem odpeljal z avtom proti Gornji Sv. Kungoti, kjer se je v gostilni Anderle vršilo običajno lumbanje. Svečinski Paskolo je dal za pijaco in družba je bila; kar je koža držala. Nato so se v mraku odpeljali proti Svečini. Na samodruhu je bilo 14 oseb, v Svečini so nadaljevali lumbanje v gostilni Smonig. Pijaco je zopet naročeval Paskolo. Navzoči se bili: več financerjev, učitelj Jaut od Gornje Sv. Kungote, slikar-komunist Maks (Trinkaus, več otrok in žensk. Ko je bilo vinskega žehtanja že dosti, se je pisana družba pobasala na samodru. Vsak prostorček je bil zaseden. Celotno okolje so stali posamezniki. Od družbe je zaostal edini Paskolo, ker ga je natakarcica potegnila z avtomobila, češ: „Ti si kakor Mica Kovačeva, ki je samo pila, a ni plačala. Vino se ni plačano.“ Na letu način se je ta mož odtgnil nesreči. Samodru pa je zdrknil proti jugu. — Dober streljaj nižje svečinske cerkve napravi okrajna cesta na ozkem zidanem mostu čez svečinski potok nagel ovinek na desno. Pred mostom stoji na levi tik ob cesti bela kapelica. Sofer je radi teže le s težavo vodil svoj avto. Ko pridrvi do mostu, ni zavil na desno, temveč je butnil z vso silo v železno cestno ograjo in je ž njjo vrad izginil v 3—4 metre globok potok. Samodru se je v tem trenutku z vsemi osebami vrad prekucnil „na glavo“, tako, da je ležal zadnji del samodru predi. Ljudje pa pod njim. Financer od Sv. Jurija in nek otrok sta med padcem zletela na breg potoka, vsi drugi pa so ležali na trdem kamenju v potoku. Mrtev je obležal financer Klasinec, ki je imel razbito črepijo, težko ranjen in sicer s polomljenimi kostmi je bil slikar Trinkaus, učitelj Jaut je zgubil skoraj oko, vsi drugi so pa več ali manj potolčeni. Čudo, da ni več mrtvih, ker so morali vsi pasti z veliko silo v prepad. Samodru, last delne vlade za Slovenijo (vreden krog 700.000 do 800.000 K), je popolnoma razbit. Drugi dan so celega razložili. Sofer Mikl je, dasiravno tudi močno potolčen, odnesel pete čez mejo, da se tako izogne neljubim posledicam. Klasinec so prenesli v svečinsko mrtvašnico, Trinkausa pa odpeljali v marib. bolnišnico. Učitelj Jaut in drugi si ležijo polomljene kosti in krpaajo razdrapano kožo doma. Pogreb nesrečnega Klasincea je bil dne 29. maja in je bil zelo slovesen.

I Samomor. Dne 31. maja zvečer je skočila iz starega mariborskega mostu v Dravo mlada služkinja Godlič iz Leitersberga. Čeprav je bilo navzočih vse polno ljudi in tudi straža, se vendar ni nihče pobrigal, da bi jo bil rešil. Kot vzrok samomora se navaja — nesrečna ljubezen.

I Samomer. V Mariboru se je ustrelil dne 31. p. m. v mestnem parku podnarednik Djordje Tisman. Omenjeni samomorilec je kot podčastnik podoficirske šole imel v zavodu „Vesna“, kjer posluje razmejitvena komisija, stražno službo. Tam je kradel razno perilo in nekega dne so ga pri tatvini zalotili. Na policijskem komisarijatu je tajil, češ, da je perilo, ki so ga pri njem našli, nekje kupil. Ker se mu je obljubilo, da ga bodo izpustili, ako dokaže svoje nedolžnost